

2025 LENTE NIEUWSBRIEF PAN NEDERLAND

Het is lente. Er wordt gepland en gezaaid, insecten komen tevoorschijn. Voor veel omwonenden van agrarische akkers begint weer een periode van zorg, onbehagen en woede. Spuitarmen, die wekelijks of zelfs tot 3 keer per week dichtbij tuinen, huizen en scholen onbekend gif spuiten. Terwijl artsen over het gifgebruik in de Drentse bollenstreek **alarm slaan**, adviseert de GGD omwonenden blijf binnen, haal de was binnen en houd ramen en deuren een paar uur gesloten. Lente, voor PAN-NL reden om tuinplanten op resten van bestrijdingsmiddelen te testen en welke giftige pesticiden de burger voor huis en tuin worden aangeboden om 'lastige' insecten te bestrijden. Helaas vinden we in alles wat onderzocht wordt, van dode bijen en lavendel tot wijn en aardbeien schadelijke pesticiden, die Europese en Nederlandse toelating instanties onbekommerd goedkeuren.

Des te meer is het belangrijk dat de onafhankelijk pers, artsen, burgers en milieuorganisaties aandacht vragen voor de negatieve effecten en zich verzetten tegen deze pesticiden waanzin. Een voorbeeld is de manifestatie PesticideVrij-dag van 11 april, de Wereld Parkinson Dag. Zie [hier een terugblik](#) van die dag.

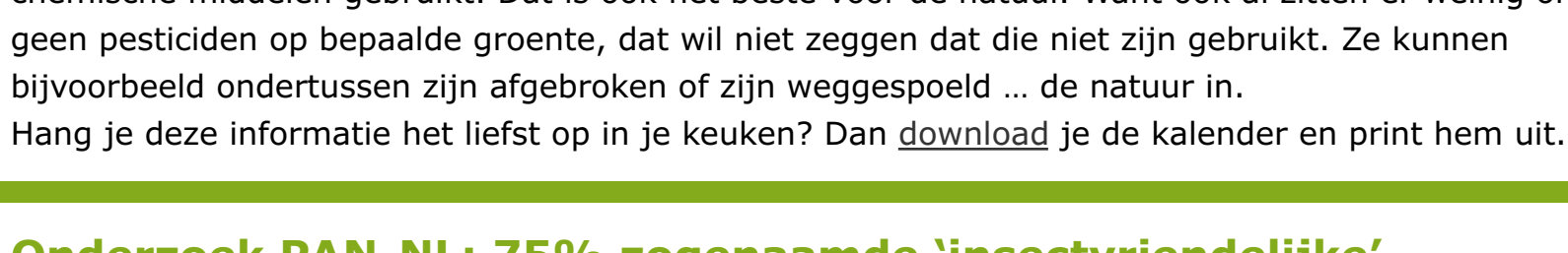

Wordt donateur van PAN-NL

PAN-NL heeft als doel het gebruik van schadelijke bestrijdingsmiddelen uit te bannen. Wij spreken politiek en beleidsmakers aan, doen onderzoek en informeren burgers. Wij doen bijv. onderzoek naar resten van bestrijdingsmiddelen in boeketten, tuinplanten, groente en fruit. Om onze onafhankelijkheid te behouden, accepteren wij geen subsidie van de overheid. Het team van PAN-NL werkt op vrijwillige basis. Wij huren geen kantoorruimte: alle donaties komen 100% ten goede aan het realiseren van onze doelen.

Donateurs maken duidelijk dat voor hen het milieu zonder schadelijke bestrijdingsmiddelen belangrijk is, dat geeft PAN-NL meer impact. Donateurs krijgen elk kwartaal de nieuwsbrief en 1 x per jaar wordt de donateur uitgenodigd voor een (digitale) bijeenkomst.

[meld je aan!](#)

Seizoensgroente: lekkerder met minder pesticiden

Wij jij ook het liefst groente en fruit van het seizoen, waar zo min mogelijk pesticiden op zitten en je hebt geen toegang tot onbespoten producten? Bekijk dan in onze nieuwe [SeizoensEetwijzer Pesticiden](#) van elke maand welke seizoensgroente en -fruit de voorkeur hebben.

Bevat jouw lievelingsgroente of fruit pesticiden? Koop dan biologisch want daar worden geen chemische middelen gebruikt. Dat is ook het beste voor de natuur. Want ook al zitten er weinig of geen pesticiden op bepaalde groente, dat wil niet zeggen dat die niet zijn gebruikt. Ze kunnen bijvoorbeeld ondertussen zijn afgebroken of zijn weggespoeld ... de natuur in. Hang je deze informatie het liefst op in je keuken? Dan [download](#) je de kalender en print hem uit.

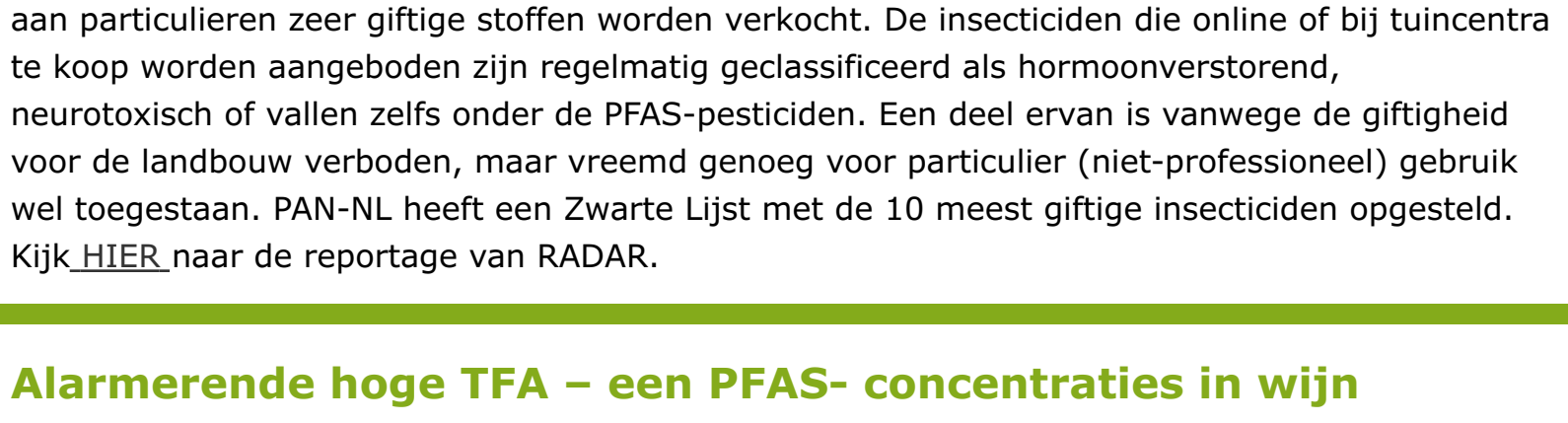
Onderzoek PAN-NL: 75% zogenaamde 'insectvriendelijke' tuinplanten giftig voor insecten

PAN-NL onderzocht deze maand planten die door tuintcentra vaak verkocht worden als insectenlokkers op resten van pesticiden, zoals **lavendel, anjer, vlinderstruiken, klokjesbloem, struikmargriet**. De steekproef is gedaan bij Praxis, Intratun en Welkoop. Op 16 tuinplanten zijn maar liefst 27 verschillende pesticiden en 5 metaboliëten aangetroffen. 15 van de 16 onderzochte planten bevatten een cocktail van 3 tot 13 verschillende pesticiden en metaboliëten.

19 april werden de onderzoeksresultaten in een [uitzending van KASSA](#) bekend gemaakt

EKO-tellingen 2025

Voor het eerst in acht jaar is sprake van een duidelijke stijging: het gemiddelde aantal verschillende verse biologische AGF-producten (aardappelen, groente en fruit) in de supermarktschappen steeg van 24 naar 35, een toename van 43% ten opzichte van 2024. Toch blijft de inzet van supermarkten beperkt, concludeert PAN-NL op basis van de telling.

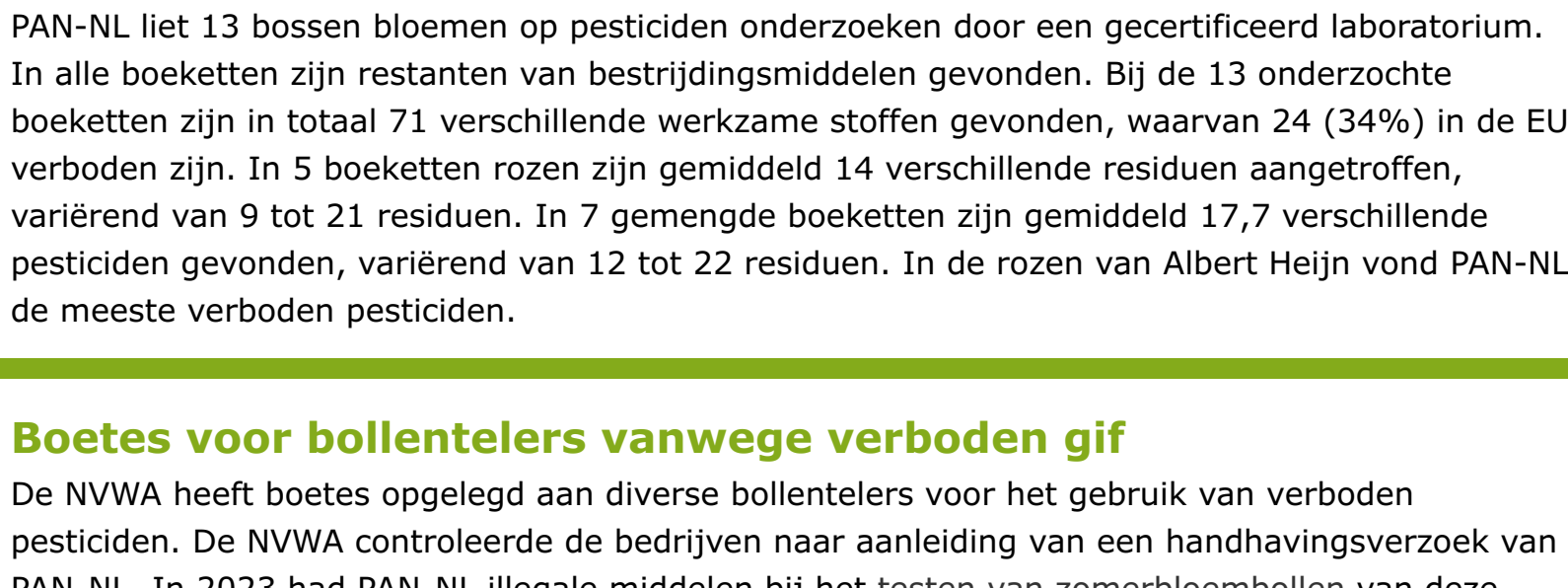

Zeer giftige bestrijdingsmiddelen voor huis en tuin

Uit onderzoek van PAN-NL naar de verkoop van bestrijdingsmiddelen voor huis en tuin blijkt dat aan particulieren zeer giftige stoffen worden verkocht. De insecticiden die online of bij tuintcentra te koop worden aangeboden zijn regelmatig geclassificeerd als hormoonverstorend, neurotoxisch of vallen zelfs onder de PFAS-pesticiden. Een deel ervan is vanwege de giftigheid voor de landbouw verboden, maar vreemd genoeg voor particulier (niet-professioneel) gebruik wel toegestaan. PAN-NL heeft een Zwarte Lijst met de 10 meest giftige insecticiden opgesteld. Kijk [HIER](#) naar de reportage van RADAR.

Alarmerende hoge TFA – een PFAS- concentraties in wijn

Nieuwe onderzoek van het Pesticide Action Network onthullen een alarmerende stijging van de concentraties van de chemische stof Trifluorazijnzuur (TFA) , de kleinste PFAS-verbinding in wijn. Er zijn 49 commerciële wijnen uit 10 Europese landen getest. Er zijn TFA-gehalten gemeten die ver boven de hoge waarden liggen die eerder in oppervlakte- en drinkwater zijn gemeten. Er werden geen sporen van TFA aangetroffen in oude wijnen die vóór 1988 zijn geoogst. Sinds 2010 is een sterke stijging van de besmettingsniveaus waargenomen. TFA is o.a. een afbraakproduct van PFAS-pesticiden, die in de landbouw zoals de druiventeelt, toegepast worden.

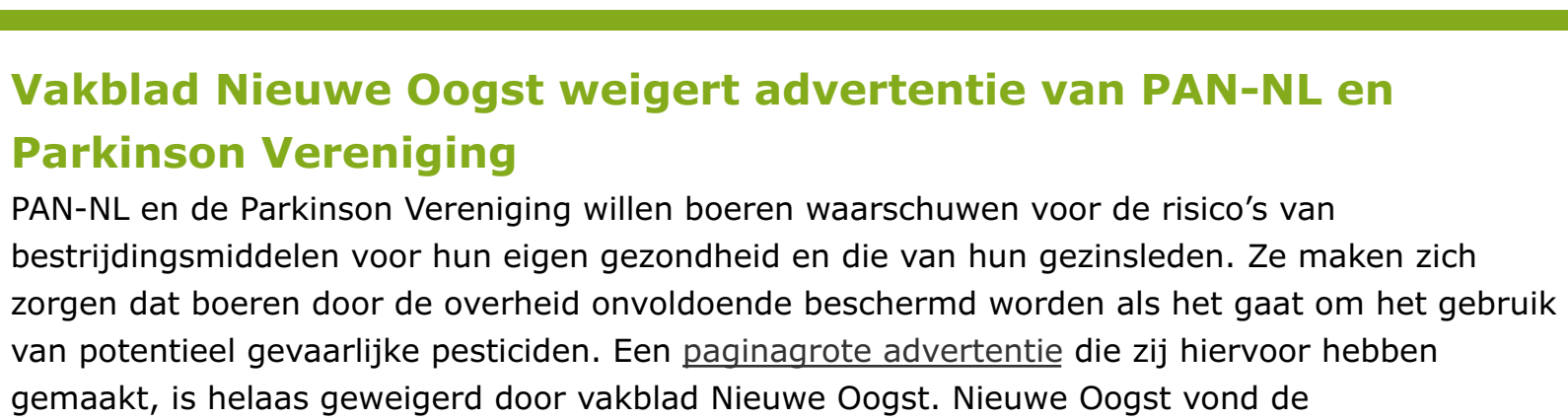

Verboden pesticiden in boeketten – onethische en onverantwoorde praktijken

PAN-NL liet 13 bossen bloemen op pesticiden onderzoeken door een gecertificeerd laboratorium. In alle boeketten zijn restanten van bestrijdingsmiddelen gevonden. Bij de 13 onderzochte boeketten zijn in totaal 71 verschillende werkzame stoffen gevonden, waarvan 24 (34%) in de EU verboden zijn. In 5 boeketten rozen zijn gemiddeld 14 verschillende residuen aangetroffen, variërend van 9 tot 21 residuen. In 7 gemiddelde boeketten zijn gemiddeld 17,7 verschillende pesticiden gevonden, variërend van 12 tot 22 residuen. In de rozen van Albert Heijn vond PAN-NL de meeste verboden pesticiden.

Boetes voor bollentelers vanwege verboden gif

De NVWA heeft boetes opgelegd aan diverse bollentelers voor het gebruik van verboden pesticiden. De NVWA controleerde de bedrijven naar aanleiding van een handhavingsverzoek van PAN-NL. In 2023 had PAN-NL illegale middelen bij het [testen van zomerbloembollen](#) van deze telers gevonden. De bedrijven die de illegale middelen gebruiken, hebben van de NVWA ieder een boete van slechts tweeduizend euro gekregen.

Zeg nee tegen de export van in EU verboden pesticiden

PAN-NL start campagne: overheid stop de export van in de EU verboden landbouwgif

PAN-NL is een campagne gestart voor een Nederlands verbod op de export van in de EU verboden landbouwgif naar landen buiten Europa, waar dit gif in veel landen gewoon wordt gebruikt. De Europese Commissie beloofde in 2020 met een verzoek te komen maar treuzelt sindsdien onder druk van de landbouwlobby. Ondertussen exporteren Nederlandse bedrijven jaarlijks miljoenen kilo's van deze verboden pesticiden. PAN-NL wil dat het kabinet niet langer afwacht en deze dubieuze handel verbiedt. Via [StopGifExport.nl](#) roepen we iedereen op om de petitie te ondertekenen die we later dit jaar aan alle politieke partijen aanbieden.

Vakblad Nieuwe Oogst weigert advertentie van PAN-NL en Parkinson Vereniging

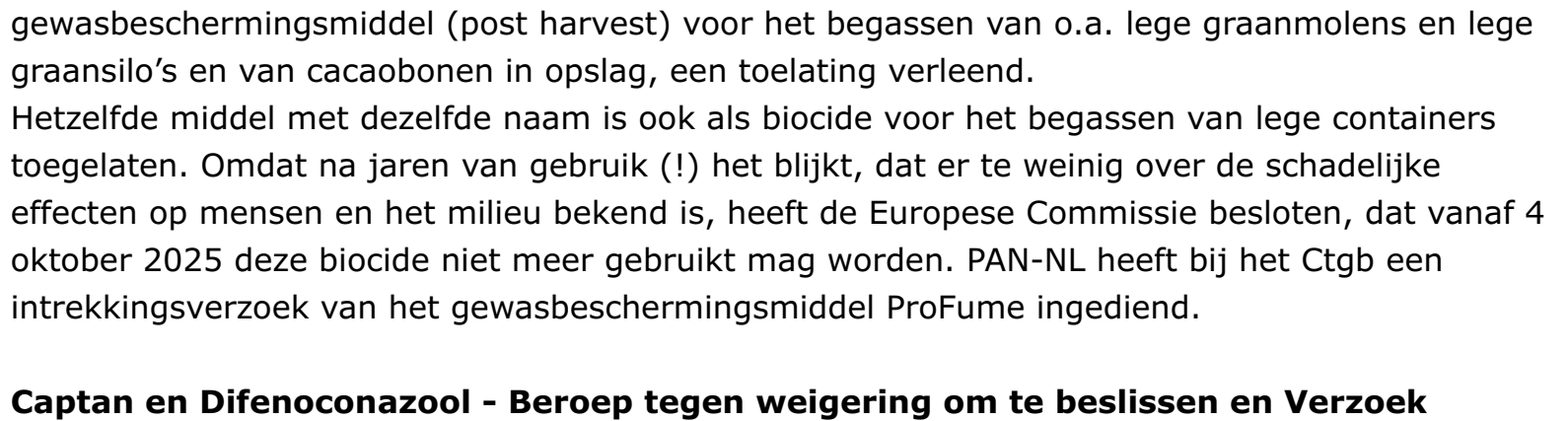
PAN-NL en de Parkinson Vereniging willen boeren waarschuwen voor de risico's van bestrijdingsmiddelen voor hun eigen gezondheid en die van hun gezinsleden. Ze maken zich zorgen dat boeren door de overheid onvoldoende beschermd worden als het gaat om het gebruik van potentieel gevaarlijke pesticiden. Een [pagina](#) [rote advertentie](#) die zij hiervoor hebben gemaakt, is helaas geweigerd door vakblad Nieuwe Oogst. Nieuwe Oogst vond de veiligheidswaarschuwing 'niet passend' en het zou de geloofwaardigheid van het vakblad aantasten.

Cocktails van gemiddeld 12,5 pesticiden in honig, raten en dode bijen

In het onderzoek werden 23 monsters genomen van honingraat zonder honing, honingraat met honing en van dode bijen en onderzocht op bestrijdingsmiddelen. In totaal werden 64 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden; gemiddeld 12,5 bestrijdingsmiddelen per monster. De herbiciden dicamba (59,4%), glyfosaat (9,5%) en een omzettingsproduct van het fungicide folpet (9,4%), droegen voor ruim 70% bij aan de totale pesticiden belasting van de dode bijen. Dicamba wordt vooral in de maïsteelt toegepast. Het blijkt dat de wintersterfte van bijen die op suiker overwinterden 25% kleiner is, dan de bijen die op honing (of honing en suiker) overwinterden.

Handhavingsverzoek Westerveld

Op 30 april 2025 hebben vijf organisaties, waaronder PAN-NL, de Gemeente Westerveld verzocht te handhaven en ogenblikkelijk het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij 15 bollenpercelen in de nabijheid van huizen en scholen te stoppen.

Herhaling: hommelderzoek

Een reminder voor alle burgeronderzoekers: we hebben nog twee maanden om dode hommels te zoeken! Pesticide Action Network Netherlands en de Bijenstichting kunnen je hulp nog steeds goed gebruiken. Samen kunnen we uitwijzen of de hommels ook al last ondervinden van de bestrijdingsmiddelen in de natuur. Als je nog niet hebt opgegeven om tussen 14 februari en 30 juni dode hommels te zoeken, lees dan meer en meld je aan via [de Bijenstichting](#).

Update bij Ctgb lopende zaken

PAN-NL dient klacht ingediend bij de Stichting Reclame Code tegen het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) vanwege het steeds 'veilig' noemen van pesticiden op haar website en andere uitingen. Dit is onjuist en daarom misleidend.

Deltamethrin: PAN-NL dient intrekingsverzoek in bij het Ctgb

Deltamethrin is één van de meest giftige pesticiden die door boeren wordt gebruikt en is sinds 2003, 22 jaar geleden, niet opnieuw beoordeeld! Hiermee negeert het Ctgb de meest recente wetenschappelijke inzichten. Deltamethrin is neurotoxisch, fungeert als een hormoonversturende stof, is toxisch voor het afweersysteem en zeer giftig voor insecten. Omdat de hersenen tijdens de ontwikkeling bijzonder kwetsbaar zijn voor neurotoxische stoffen, kan blootstelling in de foetale en vroege levensfase langdurige gevolgen hebben voor de hersenfunctie. PAN-NL heeft het Ctgb verzocht de toelating van alle 13 gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof **deltamethrin in te trekken**.

Ook heeft PAN-NL in een [brief](#) aan de Minister Wiersma gevraagd om in Brussel op een herziening van de toelating van het insecticide deltamethrin aan te dringen. De stof is niet veilig en moet verboden worden.

Verzoek om intrekking van de toelating van het gewasbeschermingsmiddel ProFume

Sinds 2010 heeft het Ctgb het gebruik van ProFume met de werkzame stof sulfonylfluoride als gewasbeschermingsmiddel (post harvest) voor het begassen van o.a. lege graanmolens en lege graansilo's en van cacao bonen in opslag, een toelating verleend.

Hetzelfde middel met dezelfde naam is ook als biocide voor het begassen van lege containers toegelaten. Omdat na jaren van gebruik (!) het blijkt, dat er te weinig over de schadelijke effecten op mensen en het milieu bekend is, heeft de Europese Commissie besloten, dat vanaf 4 oktober 2025 deze biocide niet meer gebruikt mag worden. PAN-NL heeft bij het Ctgb een intrekingsverzoek van het gewasbeschermingsmiddel ProFume ingediend.

Captan en Difenoconazol - Beroep tegen weigering om te beslissen en Verzoek Voorlopige voorziening

22 november 2024 heeft PAN-NL bij het CBB om het verzoek van PAN-NL om Captan houdende middelen voor het gebruik in open velden te verbieden, af te wijzen. Op 20 februari 2025 stuurde PAN-NL het Ctgb het verzoek om besluit 4 weken te besluiten op het bezwaar, aangezien de wettelijke termijnen voor zo'n besluit ver overschreden zijn; ook daarop heeft het Ctgb niet gereageerd. Dus diende PAN-NL op 27 maart 2025 een Beroep tegen weigering door het Ctgb om te beslissen en Verzoek Voorlopige voorziening bij het bij het CBB in.

Eenzelfde procedure heeft PAN-NL gevolgd bij een [verzoek op 9 mei 2024](#), ingediend bij het Ctgb om de toelating van alle (26) gewasbeschermingsmiddelen die de actieve stof **difenoconazol** bevatten, in te trekken.

18 juni 2025 zullen de zaken captan en difenoconazol door de rechters van het CBB in een zitting met de belanghebbenden in Den Haag behandeld worden.

Nieuws uit de media

- 04/02/2025 [Landbouwminister pareert aantijgingen Ctgb voorlopig](#)
- 04/02/2025 [Lieve in Oost-Europa is het water viezer dan in Nederland](#)
- 05/02/2025 [Liever geen gifbloemen voor Valentijnsdag, maar dat is niet zo makkelijk](#)
- 14/02/2025 [71 soorten gif in bloemen. Geef voor Valentijnsdag dit duurzame alternatief](#)
- 16/02/2025 [Nathalie Baartman: Geen pesticide, please!](#)
- 20/02/2025 [Hoe veilig zijn de bestrijdingsmiddelen die we in Nederland gebruiken? Volgens de rechter moet dat beter beoordeeld worden](#)
- 25/02/2025 [Recordoverschrijding insecticide deltamethrin in regio Rotterdam](#)
- 28/02/2025 [Bollentelers krijgen boetes vanwege pesticiden in bloembollen](#)
- 11/03/2025 [Nederland steunt EU-voorstellen over gewasbescherming](#)
- 11/03/2025 [Provincie Drenthe teruggefloten: voor lilieteelt bij Natura 2000 is voortaan een vergunning nodig](#)
- 11/03/2025 ['Een deken van pesticiden over de Peel'](#)
- 12/03/2025 [Hoeveel pesticiden en bacteriën zitten in jouw groente en fruit?](#)
- 13/03/2025 [In Europa verboden pesticiden zijn ook elders giftig](#)
- 14/03/2025 [EU-lidstaten verbieden PFAS-pesticide flufenacet](#)
- 19/03/2025 [Pesticiden doden veel meer dan de bedoeling is](#)
- 20/03/2025 [Extinction Rebellion voert actie bij Keukenhof tegen gifgebruik](#)
- 24/03/2025 [Eva met Bas bloem over ziekte Parkinson NPO Start](#)
- 25/03/2025 [Foodwatch eist betaling van gifindustrie voor geleden schade](#)
- 26/03/2025 [Dolf Jansen trekt dag van tevoren terug uit tulpencade: 'Wil ik niet mee verbonden zijn'](#)
- 30/03/2025 [Salland Zoemt wil van gele gifvelden verkiezingsprogramma maken](#)
- 31/03/2025 [Verboden bestrijdingsmiddelen gevonden bij tulpenkweker: "Gewapende agenten op mijn erf"](#)
- 14/04/2025 [PAN-NL start petitie om export landbouwgif te verbieden](#)
- 02/04/2025 [Lilietelers mogen niet zomaar meer met gif spuiten, oordeelt Raad van State](#)
- 02/04/2025 [Met deze gifvrije en inheemse tuinplanten help je de biodiversiteit](#)
- 03/04/2025 [Overijssel onderzoekt extra eisen tegen gewasbeschermingsmiddelen](#)
- 05/04/2025 [Onrust in Lochem over Lilieteelt in Een Vandaag](#)
- 05/04/2025 [West-Friese imker verliest bijna al zijn bijen: "Er voltrekt zich een ramp"](#)
- 06/04/2025 [Waarom bezelergd Denemarken in biologisch eten, maar blijft Nederland ver achter?](#)
- 07/04/2025 [Milieuclub bezorgt: zeer giftige stoffen te koop voor tuinen](#)
- 08/04/2025 ["Pesticiden worden te snel als veilig bestempeld"](#)
- 09/04/2025 [NVWA vindt 1.600 liter illegaal Delhelen bij producent](#)
- 09/04/2025 ["Biologische producten Alhald Melissa 40 procent te duur"](#)
- 11/04/2025 [Giftige cocktail: bijna 200 pesticiden aangetroffen in onze huizen](#)
- 13/04/2025 [Patrick Jansen: Pesticiden onder druk](#)
- 15/04/2025 ["Extrem hoge bijensterfte door pesticiden"](#)
- 15/04/2025 [Kwart zegt minder bloemen te kopen uit zorg over gewasbeschermingsmiddelen](#)
- 15/04/2025 [Handtekeningen artsen en handhavingsverzoek lilieteelt in Wapserven](#)
- 17/04/2025 [Bayer overweegt te stoppen met productie van Roundup](#)
- 19/04/2025 [Inwoners Kootwijk bezorgd over giftige lilieteelt](#)
- 20/04/2025 [Hooileraar waarschuwt voor PFAS en vertelt waarom je thuis maar beter je schoenen uit kunt trekken](#)
- 20/04/2025 [Tuinplanten uit tuintcentra vaak vol met voor insecten schadelijke pesticiden](#)
- 21/04/2025 [Broederlijk Delen sluit campagne af met twee miljoen euro - en blijvende verontwaardiging](#)
- 21/04/2025 [Dit is waarom je écht geen schoenen wil dragen in huis, volgens een expert](#)
- 23/04/2025 [De Vlinderstichting: Vlinderstoof verder gedaald – ook afname algemene soorten](#)
- 26/04/2025 [Nieuwe lozings ontdekt bij sierteeltbedrijven in De Lier](#)